

1657.

DISSE^TATI^O IN AVGVRALIS MEDICA
SISTENS
CONSIDERATIONEM
PATHOLOGICO-PRACTICAM
S I N G V L T V S

QVAM
DIVINI NVMINIS AVSPICIIS
CONSENSV GRATIOSI^{ET} ORDINIS MEDICORVM
P R A E S I D E.

PRORECTORE FRIDERICIANAE MAGNIFICO
D. ANDREA ELIA BÜCHNERO

SACRI ROMANI IMPERII NOBILI,
POTENTISSIMI PRUSSIAE REGIS A CONSILIIS INTIMIS,
MEDICINA ET PHILOSOPHIAE NATVRALIS PROFESSORE PVBL. ORDINARIO,
FACVLT. MEDIC. SENIORE ET REGIOR. ALVMNOR. EPHORO,
IMPERIALIS ACAD. NAT. CVRIOS. PRAESIDE ET COMITE PALAT. CAESAREO,
REGLARVM SOCIETATVM SCIENTIARVM, ANGLICANAE, BEROLINENS.
ET MONSPELIENS. SODALI,

PRO GRAD V DOCTORIS
SVMMISQVE IN MEDICINA HONORIBVS ET PRIVILEGIIS
DOCTORALIEVS RITE CONSEQVENDIS

D. XXV. SEPTEMBR. A. R. S. CLOCC LXVII.

PUBLICE DEFENDET

A V C T O R

IOANNES GEORGIVS STOERTZEL,
PAVLSDORFIO - LVSATVS.

HALAE MAGDEBURG. LITTERIS HENDELIANIS.

ol. gen.

8,8

22. VI. 9.

Engelhus
P. 17. 1657. 607.

• P. M. S. C. M.

§. I.

 Singultum, quamuis satis frequens & vix ulli mortalium ignotus affectus ille sit, in sua tamen natura non ab omnibus aequa facile cognosci ac perspici, doctorum Virorum Scripta loquuntur. Cum igitur Scriptiuncula aliqua abs me, Academiis valedicturo, componenda esset, qua, quam haec tenus in addiscenda arte salutari posui, operam & studium, Fautoribus atque Amicis, si possem, comprobarem, aliisque etiam, quae mihi de rebus ad Medicinam pertinentibus iudicandi facultas esset, palam facerem, non alienum a consilio meo futurum esse arbitratus sum, si de affectu illo humani corporis quaedam conscriberem, non limata illa quidem & maturi prorsus iudicii, sed

A 2

eius-

eiusmodi tamen, e quibus intelligere aequi Lectores possent, vitae academicae annos non omnino male a me esse collatos.

§. II.

Singultus autem adeo perulgatus omnibusque notus morbus est, vt singultiens, ne visus quidem, solo sono edito, singulari illo, vt forex, imperitissimo cuique se prodat; at si de eius caussa & ratione atque de affecta parte quaestio mouetur, non eadem omnes sentire videas. Ventriculi affectum & expultricis facultatis symptoma esse singultum, Medici antiqui ad vnum omnes dixerunt, GALENI autoritatem secuti, vt mirer, *Paulum de SORBAIT a)* GALENO tribuere, quae apud eum plane non leguntur. Omnium autem primus, nisi fallor, *Felix PLATERVS b)*, singultum non ventriculi, sed diaphragmatis affectum esse, disertis verbis proposuit, quem deinde sectati hac in re sunt alii docti Viri, vt *Franciscus SYLVIVS c)*, *Richardus LOWERVS d)* certi. Quamuis haud negauerint, saepenumero simul quavis de caussa irritari atque affici ventriculum, ab eodemque laces-

fito

a) *Vniuers. Medicin.* pag. 35. vbi Author ille scripsit: GALENVS 2.
de Symptomat. cauf. singultum vocat conuulsionem ex conuulsione
musculorum, qui inspirationem faciunt.

b) *Prax. Tom.* p. 394. seqq. & *Obseruat. Lib. I.* p. 202: seq.

c) *Prax. Lib. I. Cap. 23.* §. 9.

d) *Tract. de Corde* pag. 100.

sito in consensum demum rapi & concuti diaphragma. Quibus tamen concedere *Daniel SENNERTVS e)* non voluit, caussatus, in vomitu quoque abdominales musculos atque diaphragma operam suam conferre, & nihilominus tamen vomitum esse ventriculi affectum. Postea non pauci cum *SENNERTO* senserunt, & ipse *Herm. BOERHAAVE f)* ad vitia expulsionis ex ventriculo singultum referre non dubitauit.

§. III.

Vtriusque sententiae rationes si animo tecum perpendas, a qua parte veritas sit, haud difficulter intelliges. Quamquam enim frequentissima occasio orientis Singultus a ventriculo & oesophago sit, eo tamen non efficitur, ut pro parte affecta haberi ventriculus iure quodam possit, certe non magis, quam si capitis dolorem, quem ventriculus, crapula aliae cruditate male affectus, mouet, non in capite, sed in stomacho, esse sibi aliquis persuaserit. Diaphragmatis autem morbum eum esse ex his manifesto patere arbitror. Ac primo quidem singultus non raro fit, si diaphragma a vulnere, contusione, inflammatione, fracta aut costarum aliqua, aut cartilagine ensiformi pungente, irritatur ac dolorem concipit; si aut per fletum, aut risum,

A 3

diutius

e) *Practic.* Lib. III. Part. I. Sect. II. Cap. X.

f) *Institut. patholog.* §. 808.

diutius vehementiusque agitatum fuit, ventriculo nulla ratione affecto. Deinde singultus, cohibita inspiratione, ad tempus saltem cohiberi, & si leuior est, prorsus complacari potest. Tandem singultum imitari cuilibet licere, nemo ignorat. Quae sane demonstrant, in singulu partem aliquam concuti, in quam imperium aliquod menti iubenti concessum est, quale in ventriculi musculares fibras datum non esse manifestius est, quam ut pluribus verbis opus sit.

§. IV.

His pingui quasi Minerua effusis, singultus phaenomena caussasque paulo accuratius pleniusque proponemus. Singultientes sentimus motum violentum fieri in regione, quae medium & infimum ventrem discernit; vna assurgit & antrorsum mouetur abdomen, atque, si satis vehemens singultus est, costae sursum & antrorsum, ut in pleniori inspiratione, efferri videntur; atque hoc ipso temporis momento potissimum editur sonus ille, omnibus satis superque notus; quem tamen, paulo quamuis aegrius, suppri mere licet, nisi concussio conuulsi diaphragmatis fuerit validissima. Quaeritur vnde sonus ille? Haud dubie ab aëre inspirato, & per glottidis rimam arctatam quidem, non vero prorsus clausam, subito in pulmones irruente, & a laryngis atque asperae arteriae partibus elasticis illis atque trementibus, in tremorem oscillationemque dato. Illustris

stris *Frid. HOFFMANNVS* g) quidem, concusso velocissime septo transuerso, gulam quoque & stomachum citissime concuti, hinc aëris continuo ab homine deglutiti portionem, intra oesophagum comprehensam, magno impetu sursum per integrum oesophagum pelli, & tandem in palato fornicato singultuosum illum clangorem efformare, opinatur. Sed sub inspiratione deglutitionem non fieri in confessu est; neque tum, cum sonitus ille fit, aëris ex imo oesophago ad fornicem palati appulsus percipi vlo modo potest. Perillustr. Vir *Alb. ab HALLER b)*, cum antea sonitum ab inspirato aëre fieri dixisset, paucis verbis interiectis, sonitum inter inspirandum fieri diserte negat. Quae quomodo simul stare possint, ego quidem non intelligo. Factam velocem diaphragmatis conuulsionem atque concomitantem spiritus ductionem protinus sequitur illius relaxatio & huius efflatio, quae si in vehementiori singultu satis celeriter fit, aër per arteriam asperam & laryngem expressus clangorem etiam efficere potest. Sonitum, in singultu edi solitum, cohiberi posse, supra vidimus. Idem vero fieri potest in illo imitamento singultus, vt scilicet diaphragma deorsum agi, atque adeo pectoris cauitas ampliari, aër igitur in pulmone rarer reddi, ac pulmo inflari possit, quamuis nihil noui aëris per glottidem in pulmones irruat.

Pror-

g) *Medic. System.* Tom. IV. Part. III. Sect. II. Cap. IV. §. V.

b) *Elsm. Physiolog.* Tom. III. pag. 311.

Prorsus itaque, vt tum glottis claudatur, necesse est, & ita quidem, vt nil quicquam aëris per eam irrumpere in fistulam aëream queat; quod itaque vere contingere, quilibet in se experiri potest. Posteaquam contractio & relaxatio illa diaphragmatis & muscularum intercostalium semel facta est, succedit temporis interuallum a singultu vacuum, id quidem varium, vt duae, tres, quatuor aut plures animae reciprocationes non turbatae sint inter duos quosque singultuosos motus.

§. V.

Ex antea propositis liquido patet, partium muscularium, respirationi inferuentium, affectum esse singultum. Sed quaestio moueri potest, annon singultuosus motus ad pharyngem quoque quodammodo pertineat? quamuis praecipua pars eius a diaphragmate repetenda esse videatur. Quae quidem est explicatio singultus ab *Herm. BOERHAAVE* proposita loco supra iam allegato, vbi sequentia legimus: *Quorum primum* (singultus), *est, ut videtur, convulsio oesophagi, ventriculum & diaphragma sursum trahens, dum simul diaphragma subito deorsum conuellitur.* In iis generibus singultus, vbi caussa irritans vel in ventriculo, vel in oesophago haeret, non prorsus a vero abhorret, fieri posse, vt, quae longitudinem sequuntur ac propemodum stellae instar in ventriculum vndique disiiciuntur, fibrae

fibrae oesophagi sursum quodammodo trahant ventriculum, atque ita simul diaphragmatis fornicem sursum vrgeant, initio quidem primo orientis singultus. Et ipsius diaphragmatis pars ea, quae oesophago vicina est, ab hoc sursum traheto eleuari quodammodo potest, a qua quippe peritonaeum vtrinque oesophago se se vndique circumiicit. Cum vero a posse ad esse, quod aiunt, non valeat consequentia; ex illis a me dictis colligere non ausim, vere in istius generis singultu fieri ventriculi & diaphragmatis tractionem pressionemque ad superiora. In singultu a nimia ventriculi repletione, motus ille oesophagi, sursum trahentis ventriculum & diaphragma, verisimilis mihi quidem plane non videtur. Neque in ceteris generibus, vbi caussa neque ventriculum, neque oesophagum immediate ac proxime afficit, speciem aliquam habet. Ceterum vna cum singultu contractionem ventriculi fieri interdum posse, non negamus, quae tamen cum singultu confundi non debet.

§. IV.

De singultus igitur caussa proxima nunc egimus. Ordinis ratio nunc postularet, vt de remotis caassis diceremus, nisi antea de *effectibus* quaedam exponere commodius videatur. A contractione diaphragmatis potissimum repetendum singultum esse diximus. Cum autem oesophagus, per foramen ouale inferioris musculi diaphragmatis transmissus, ab hoc septo vtrinque cingatur & ligamentis a peritonaeo

B

prode-

prodeuntibus confirmetur, ac breue etiam spatium sit inter os ventriculi superius & oesophagum ipsum; facile patet, ab eo ipso musculo agente, hoc est, se contrahente, atque adeo intumescente, partemque tendineam deorsum atque retrorsum trahente, tubum oesophagi claudi, simulque & deorsum & retrorsum trudi eundem, ventriculum vero deorsum & antrorsum, vna cum ceteris superioribus partibus in infimo ventre contentis, vrgeri, eo quidem magis atque validius, quo vehementior fit septi transuersi contractio. Quae cum ita sint, parum apposite ad vitia expulsionis ex ventriculo referri, & cum nausea, vomitu & ruetu in eadem symptomatum classe ponit singultum, nemo non videt. Ex eo autem, quod partes infimi ventris a septo transuerso in planitatem redacto vrgentur, consequens est, a singultu vehementiori ac pertinaciore tum herniosis, tum vtero gerentibus mulieribus, esse metuendum. In substantia diaphragmatis ipsius fibrae tendineae a nimia carnearum contractione distrahitur, ad carneas fit humorum maior affluxus, hinc singultuosi motus & vehementioris generis sunt, & sece celerius excipiunt, doloreque & inflammatione diaphragma partesque ei connexae corripi possunt. Continuis quoque conuulsuis septi commotionibus, iisdemque vehementioribus, paulatim paulatimque totum encephalon & neruorum sistema concutitur, dum nerui ad diaphragma pertinentes in ortu suo grauius affecti non possunt non in consensum rapere aliorum

aliorum neruorum origines. Quo sit interdum, ut singultu grauiori laborantes toto corpore vehementius contremiscant & conuellantur *i).* Pulmonibus praecipue tenerioribus nocet singultus grauior & crebrius peccus commouens, atque adeo viscus illud nimis distendens. Praeterea sanguinis motum concitat, calefacit igitur, ac tandem, ut omnis motus muscularis vehementior solet, defatigat, viresque vitae attirit atque consumit.

§. VII.

Singultum absolui inuita & vehementiori contractione septi transuersi, antea a nobis dictum est. Cuiuscunque autem partis muscularis inuita contractio tunc sit, quotiescumque aut ipse musculus, aut eius neruus irritatur, aut encephalon vehementius commouetur, siue immediate, siue mediate, dum scilicet alii nerui, quacunque de causa, usque adeo male afficiuntur, ut tandem ob arctiorem nexus, qui inter neruorum origines in medulla est, ad sensorium commune, idque vel totum, vel maximam eius partem, similis quaedam affectio transeat, ab eodemque ita mutato aut plurium, aut pauciorum, imo vero aliquando fere omnium muscularum nerui commoti, ad quos pertinent, musculos motu conuulsiuo agitent exerceantque. Quodsi igitur muscularum quorumdam aut partium muscularium nerui in primo suo ortu vicini sunt; alterutro ex iis affecto, alterius

B 2

muscu-

i) vid. Tim. a GULDENKLEE Oper. Lib. III. Cap. V.

musculi facilius, quam alii, in consensum rapiuntur; a vicinitate enim ad ceteras cerebri regiones affectio talis demum paulatim propagatur. Fortasse etiam neruorum rami, a communi trunko orti, affectiones suas, si eae quidem multum valentes sunt, inter se communicare possunt, vel in gangliis, vel in reliquo ab encephalo ad musculos usque itinere. De quo tamen uniuicique liberum relinquo iudicium. Modus autem ac ratio, quomodo a musculis, aut neruis, aut encephalo commoto vellicatoque, muscularum conuulsio, atque adeo singultus etiam, efficiatur, homines latebit, donec cum neruorum, tum vero etiam musculorum natura atque indoles mortalibus ignota occultaque erit. Medicorum interea est, irritationis commotionisque supra dictae caussas, seu manifestas, seu in corpore latentes, animaduertere, arte sua diuinatrice detegere, planius expunere atque connumerare, viamque ac rationem, quomodo caussae tales tolli queant, plenius atque apertius edocere.

§. VIII.

Caussae autem, quae vel in septo transuerso ipso, vel in eius neruis, vel in partibus vicinis remotis, vel in encephalo istiusmodi irritationes (§. VII.) efficiunt, multiplices sunt & diuersae admodum. GALENVS, & qui eum sectati sunt, omnem singultum aut a repletione, aut ab inanitione, aut ab acribus humoribus repetierunt. Sed causarum ea-

rum

rūm maiorem numerum esse, posteris temporibus innotuit. Optime igitur procedemus, si caussas eas ita enumerabimus, ut primo eas, quae septum transuersum ipsum eiusque nervos afficiunt, deinde quae in vicinis remotisue partibus atque encephalo ipso vim nocentem exercent, exponamus. Postea haud difficile erit ad intelligendum, ab omnibus iis singulisque caussis motum certum quendam nervis, ad dia phragma pertinentibus, imprimi, qui stimuli & irritamenti loco esse possit; cum aliunde iam constet, per nervos sae penumero conuulsiones partium admodum distantium cieri.

§. IX.

Septum transuersum ipsum afficitur pungiturque, si vulneratum vel contusum est, vel inflammatum, vel verte brarum quaedam distorta, costa depresso fracta, aut a cartilagine xyphoide compressa, vel ab asperculo illo rigido leviterque recuruato, foemellis sub nomine *Planchette* usitato, simili modo laesa, distrahitur laceraturue, vel a materia purulenta in pectus effusa roditur & vellicatur, vel demum si per fletum risumue vehementius agitatur. Ab his caussis sae penumero singultum excitari, satis superque notum est, quarum etiam efficacia exinde non negari potest, quod aliquando easdem caussas non consequitur talis septi transuersi convulsio. Istam enim euentuum diuersitatem a caussarum praedisponentium diuersitate, hoc est, a varia mobilitate &

sensibilitate, qua systema nervosum in diuersi generis hominibus conspicuum est, effici, facile patet.

§. X.

Ad partes septo transuerso vicinas liceat referre oesophagum, ventriculum, lienem, iecur, pleuram, pericardium. Remotiores sunt aliae, tum pectoris, tum infimi ventris partes. Remotissimas voco ceteras omnes. Oesophagus autem saepe ita, vt singultus sequatur, afficitur, si offa maior, siccior, durior, asperior, celerius deglutitur, aut haustrus grandior, praecipue lactis a lactentibus, vel aer audius per eum ad stomachum defertur. Item si gula vulnere, erysipelate, inflammatione, excoriatione affecta est. At ventriculo male, quacunque de caussa, affecto, longe saepius excitatur singultus, adeo, vt a multis ista affectio vnicē fere ventriculi, non septi transuersi esse, putetur. Fit enim singultus a nimia copia ingesti, quod & mole sua nimis expandit, & pondere nimis grauat ventriculum; nec non ab acribus quibuscunque demum in hoc viscus delatis, seu titulo cibi potusue, seu veneni aut medicamenti. Non raro etiam acres humores ipsius corporis humani partem sensilem istam vellicant sic, vt talis fiat septi contractio, siue in ventriculo nati ii sint, siue aliunde in eum congesti. Materies acida, rancida, putrida, ulcerosa, cancrosa, sphacelosa, contagiosa subtilis, in initio febrium exanthematicarum, arthritica in arthritide vaga vel podagra repressa, huc pertinet.

Aliqua-

Aliquando res peregrinae, vt aciculae imprudenter deglutiae, aliae corpora duriora, puluerulenta ruidus contrita. Saepe vermes morsu ventriculo molesti sunt. Huc & referas frigus haustae potionis. A vulnerato etiam, inflammatu, tunica villosa spoliato, exanthematibus obfesso, ulceroso ventriculo, pertinacior singultus concitatur. Vomitu etiam nimio agitatum ventriculum excipit singultus. Causa autem ac ratio, quam ob rem a leviori etiam affectione oesophagi & ventriculi septum transuersum in motum singultuosum concitetur, si requiratur, posita esse videtur in partium earum vicinitate, nec non in peritonaei a septo transuerso in oesophagi finem indeque in ventriculum continuatione, de qua supra diximus; vtrumque enim hoc facit, vt & diaphragma ab oesophagi atque ventriculi motu musculari aliae tractione aut tumore affici possit, & partes haec vicissim a diaphragmate in planitiam detrahe detrahi deprime queant. Est praeterea partibus his propinquia neruorum communio. Nam & octauii neruorum paris fines tandem coniunguntur cum transuersali illo fune, qui copulam facit semilunarium gangliorum intercostalium neruorum in utroque latere *k*); & ex eodem plexu semilunari tum ad ventriculum neruuli veniunt *l*); & alias constat, utriusque

neruo.

k) WINSLOW *Traité des Nerfs* n. 140.

l) HALLERI *Elem. Physiolog.* Tom. III. p. 87. 88. 331.

neruorum paris istius, hoc est, octavi & intercostalis ramis, prolixam admodum & in hac nostra breuitate haud describendam communionem esse, adeoque facilioris inter has partes consensus caussam maxime idoneam repertam esse in omnibus visceribus & partibus infimi ventris aequae ac peritioris *m).* Quae de oesophago & ventriculo dicta sunt, de liene & iecinore aequo iure dici possunt. Scilicet satis grauiter affectae hae partes facile mouent singultum.

§. XI.

Atque haec ipsa intimior coniunctio neruorum utriusque paris modo commemorata (§. X.), vna cum illo nexu originum primarum, omnium omnino neruorum, in medulla oblongata & spinali (§. VII.), adducenda est, si quaestio mouetur, cur etiam a partibus illis reliquis infimi ventris ac peritioris, quas remotiores diximus, grauius affectis singultus concitetur. Omnes enim morbi inflammatorii, dolorosi, spasmoidici, intestinorum, mesenterii, pancreatis, uteri, &c. ad singultuosos motus compellere septum transuersum possunt, & saepenumero reipsa compellunt.

§. XII.

Sed non modo partes, quae aut cum septo transuerso connexae sunt (§. X.), aut manifesta & vicina communione neruorum gaudent (§. XI.), sed aliae etiam remotissimae

(§. X.).

m) Vid. WINSLOW *Traité des Nerfs* no. 142.

(§. X.), si satis grauiter afficiuntur, singultum mouent. Non modo abdomen, sed pedes etiam atque infantum verticem, qui nondum occalluit, si frigori exponuntur, affectionem istam septi transuersi concitare, nemini ignotum esse potest. A grauioribus partium neruarum contusionibus pertinacior interdum fit singultus *n*). Cerebri atque meningum vulnera grauiora, vti vomitus protinus comitari, ita singultus postea sequi solet. Et harum non tantum, sed omnium omnino partium morbis valde dolorosis, inflammatoriis, gangraenosis, sphacelosis tandem symptoma hoc superuenire potest. Cuius rei ratio in promptu est. Ab his enim morbis vniuersum corpus & imprimis neruosum systema maxime concutitur. Septum igitur transuersum, quae pars corporis humani neruosiſſima est, ad conuulsuos motus efficiendos compelli facile potest, si ceteroquin homini ita affecto nerui mobiles admodum, seu natuitate, seu morbo attributi sunt.

§. XIII.

Eademque etiam cauſae (§. XII.) allegandae sunt, si de singultu, illis morbis symptomatice superueniente, qui non in parte aliqua, sed in toto corpore sedem suam habent, quaestio proponitur. Nam febribus acutis, malignis praeципue atque exanthematicis laborantes, vehementiori animi

C commo-

n) Vid. **BURNETTI** *Thesaur. edit. Puerarii* p. 332.

commotione, terrore grauissimo imprimis, perturbatos a singultu male haberri, rarum non est. Neque obscura ratio est singultus eorum, quorum corpora sanguine humoribus. ue aliis quocunque demum modo exhausta sunt. Siue enim haemorrhagia nimia, siue hyperemesis, siue hypercatharsis, aut alui fluxus nimius qualiscunque demum hominem affixerit, vasorum exinanitio & hanc necessario consequens eorumdem contractio non potest non, vti in aliis musculis, ita etiam in septo isto musculo, quod vocant dia phragma, varias vellicationes efficere, a quibus fibrae musculares per naturam suam ad violentas contractiones ob eundas coguntur.

§. XIV.

Atque haec quidem de caussis singultus satis dicta sint. Nam & de *differentiis* eius pauca sunt adiicienda. Est autem singultus vel idiopathicus, vel sympatheticus. Ille ex nostra quidem sententia erit, si causa immediate afficit septum transuersum; hic vero, si res secus habet. Iuxta eos, qui affectum hunc tum oesophagi & ventriculi, tum septi esse perhibent, plura genera ad idiopathicum pertinere, facile patet. Gradu vehementiae varium quoque esse singultum, non est, cur multis dicam. Praeterea aliis est acutus vel transitorius, aliis chronicus. Itemque nonnunquam criticus, multo autem frequentius symptomaticus est.

§. XV.

§. XV.

Cognitionem tam facilem habet singultus, ut prolixior oratio de diagnosi ipsius affectus molestissima futura esset. Neque caussarum scrutinium, quamquam utilissimum illud & summe necessarium, multis iam verbis singulatim per omnia genera potest doceri. Pleraque enim imo vero proprium omnium Praxeos clinicae capita hunc transcribenda essent. Ex his igitur & doctrina medica generaliori signa caussarum petenda sunt, nisi eae, quod saepius fit, adeo usque manifestae sint, ut vel imperitissimus quisque illas manibus fere palpare queat.

§. XVI.

Ab ipsa autem caussarum cognitione & aestimatione potissimum ducenda est prognosis. Quare qui caussas profus cognitas perspectasque habet, de morbi euentu non admodum dubius incertusque esse potest. Itaque & hic locus paucis expediri posset. Attamen sequentia adiecisse non pigebit.

- 1) Singultus ab leuioribus vitiis primarum viarum, a refregerio, ab impletione aliquaque caussis minus grauibus ortus, facile tollitur. Si tamen affectus is negligitur, saepe pertinax & chronicus fit.
- 2) Foeminarum hysteriarum singultus, soluto spasmo, conquiescit.

C 2

3) Sin-

- 3) Singultus senum periculosior est, quam iuuenum ac puerorum.
- 4) Singultus exinanitionem quancunque, dysenteriam, diarrhoeam grauiorem, hyperemesin, hypercatharsin, choleras, sanguinis profluua ingentia consequens, vix non semper mortiferus est, nisi fortasse a caussis aduentitiis & superuenientibus, v.g. refrigerio, fuerit concitatus.
- 5) Singultus in omnis febris acutae decursu absque coetionis atque criseos signis subortus admodum pertimescendus est, maximeque si deliria aut aliarum partium convulsiones accedunt. Praegressis signis his, crisi vomitu vel diarrhoea futurum significat. Ab initio febrium exanthematicarum minus periculosus est, & efflorescentibus in cute exanthematibus conquiescere solet.
- 6) Vehementiores inflammations, in gangraenam praecipites, concomitans, fere semper lethalis est, maxime si iecur, diaphragma, aliaeue infimi ventris partes affectae sunt, vt sit in ileo, herniosis, senum febribus. Singultus ab inflammato septo, iecinore, ventriculo, summe dolorificus est.
- 7) A cerebri vulneribus ortus fere semper exitialis est.
- 8) In morbis extremas corporis partes afflignantibus, si materia ad interiores reprimitur, seu virium debilitate seu mala curatione, ortus singultus, periculosisimus est, nec con-

conquiescit, nisi facta conuersione materiae ad exteriores partes. Podagrī sic saepe miserrime pereunt.

9) Apud HIPPOCRATEM legimus

- a) *A singultu detento sternutationes accedentes soluunt singultum.* Aph. 13. Sect. VI.
- b) *Si senibus supra modum purgatis singultus adueniat, non bonum est.* Aph. 41. Sect. VII.
- c) *Ex hepate inflammato singultus accedit.* Aphor. 58. Sect. V.
- d) *A vomitu singultus & oculorum rubor, malum.* Aph. 3. Sect. VII.
- e) *In vomitibus sinceris singultus, malum.* Coa&t. Praenot.
- f) *Aphonia cum singultu pessima.* Lib. I. Prorrh. & Sect. I.
- g) *Delirium lethale in spiritu (h. e. difficii respiratione) & singultu.* In Coacis aph. 89.
- h) *Ab ileo singultus, malum.* Aph. 10. Sect. VII.
- i) AETIVS Tetrab. III. Serin. I. C. 5. ait : *Singultus in somno profundo, aut animi deliquio, obortus mortem non longe abesse indicat.*

His quaedam de mali diuturnitate addere placet. Singultum ex largo cereuisiae & aquae fontanae potu subortum ad diem octauum protensum commemorat *Vitus RIEDLINS* o). Aliquot dierum singultum a putrido magmate in

C 3

ventri-

-) *Obseruat. med. Cent. I. Caf. XV.*

ventriculo vidit HALLERVS *p*). Singultus puero annorum decem per octiduum dies noctesque sine fere intermissione molestus occurrit apud Fel. PLATERVM *q*). Singultum quatuor dierum MARCELLVS DONATVS *r*); quatuor annorum BARTHOLINVS *s*); quotidianum per annos viginti in foemina sine sanitatis detimento Frid. FOFFMANNVS *t*) habet, a depresso cartilagine ensiformi ortum per menses tres durantem, FERNELIVS *u*); foeminae cuidam ante mensum eruptionem semper molestum, postea remittentem, SCHVRIGHTIVM *w*) memoriae prodidit. Apud Dan. SENNERTVM sequentia legimus: Singultus saepe diuturnum malum est, aegrumque valide affigit, refertque Marc. GATTINARIAS Iuris Doctorem Papinensem duodecim dies singultu laborasse; & Epiphan. FERDINANDVS *Histor.* XLIII. curauit Augustinianum Theologiae Professorem, qui viginti dies cum mortis periculo singultu laborauit, & Mechoacannae vncia dimidia in vino albo infusa & aliis purgantibus liberatus est. MASSARIAS etiam Vincentiae curauit Tabellarium, qui quadragin-

p) *Element. Physiol.* Tom. III. p. 312.

q) *Obseruat.* Lib. I. p. 202.

r) *Histor. med. mirab.* p. 319.

s) *Centur. II. Histor. IV.*

t) *Oper.* Tom. III. p. 125.

u) *Lib. VI. de Part. morb. & sympt.* Cap. III.

w) *Parthenol.* p. 213.

draginta dies & plures singultu laborauit, & tandem aquis thermalibus liberatus fuit.

Haec & similia Medico iuniori cognita esse iuuat, ne, si quid eius generis ipsi medicinam facienti acciderit, protinus animum despondeat.

§. XVII.

Cum iam de eo, quid sperandum metuendumque ab singultu sit, satis quidem, vt nobis videtur, dixerimus, sequitur, vt rationem medendi proponamus. Animaduertimus autem, singultum a caussis leuioribus, vt praecipiti deglutitione offae, haustusue grandioris potulenti, aut aëris copiosioris, leui refrigerio, risu nimis soluto, &c. ortum, vel sponte conquiescere, vel suppressā ad tempus inspiratione, sternutatione, dolore in aliqua parte excitato (eo enim ipso retinetur spiritus), aut intensa cogitatione, de re aliqua (quo etiam fit, vt animam rarius reciprocemus), aliisque, si qua sunt, muliercularum experimentis compesci atque sedari. At vero, vbi aut grauiores caussae subsunt, aut singultus a leuioribus ortus eo, quod negle^tus fuit, pertinacior, euasit, aut adhibitis auxiliis illis non cedere videtur, de seueriori & efficaciōri medela cogitari oportet.

§. XVIII.

Vt autem omnis medendi methodus rationalis ante omnia iubet tollere caussas morborum, tum in corpore latentes, tum extra id positas idque lacientes, ita & in curatione singultus

gultus ad remotionem earundem animus potissimum conuertendus est. Postea videndum, an remotis caussis, sponte desinet motus ille, & nisi conquiescat, quibus demum remedii septum transuersum eo perduci possit, vt nonnisi naturales suos motus edat. Vidimus autem supra, multas easue inter se multum diuersas caussas singultus esse. De quibus omnibus, si, quod satis esset, dicere vellemus, pleraque medicinae practicae capita exscribenda forent, ita, vt in nimiam prolixitatem excursura esset oratio nostra. Itaque pauca tantummodo ponere licet.

§. XIX.

Quodsi igitur in ventriculo & intestinis materia copiosa, cruda, putrida, acris varia, potentia frigida haeret; ea aut vomitu exutienda est, aut alio subducenda. Si excretiones nimiae, quaecunque demum corpus succis suis exhauriunt, in culpa sunt, moderari debent et sisti, corpus vero succis laudabilius denuo implendum nutriendumque est, et paulatim quidem, ne homo debilis cruda materia oneretur laedaturque. Fractae aut loco motae costae aut cartilago ensiformis manu Chirurgi, concubitus, emplastris in sedes suas dandae sunt, deinde vero apto decubitu, idoneis fasceis in iis retinendae. Si corpus frigore externo laesum est, ante omnia conclavi igne calefacto & stragulis fouendum est, ac perspiratio cutanea tum his, tum intus assumtis calefacientibus augenda. Si qua materia morbosa ab exterioribus corporis

poris sedibus ad interiores repressa est, frictione, fotu, pediluuiis, attrahentibus, cucurbitulis, regimine moderate calido, medicamentis sudorem mouentibus, &c. id efficiendum est, vt ea ad pristinas sedes rursus conuertatur. Singultus in initio febrium exanthematicarum a tenui materia aut ventriculum aut diaphragma vellicante ac pungente ortus, solet conuiescere, materia in externo corporis habitu efflorescente. Exspectandum igitur paulisper, & interea datis medicamentis antispasmodicis lenioribus nimius spirituum motus contemperandus est. Repressas vero cutis efflorescentias in febrium earum decursu ad cutem reuocare atque simul eadem, quae modo diximus, agere decet. Acque vero tum in his, tum vero in omni alia febre partiumque inflammacionibus potissimum habenda febris ratio est, ne ea nimis vel immuinatur, vel augeatur, sed par sit causae subigendae, mutande, expellendae; prospiciendumque, vt & alius respondeat, & si qua acrimonia obsidet primas vias, ea assumtis lubricantibus, obuoluentibus, emulsionibus, decoctis farinaceis demulceatur corrigaturque. Quodsi singultus, quod aliquando fit, in febrium curatione abusum remediorum nimis refrigerantium consecutus fuerit, omissis illis, datoque paucō vino vel medicamento calorem mouente, nec non fomentis cardiae eiusdemque vicinitati admotis, ad quietem septum transuersum est reducendum. Similiter morbi spasmodici aut dolorosi, siue a causis in corpore latentibus orti, siue a vi externa,

D

vt

vt fit in vulneribus, effecti, suis quique remediis mitigandi sunt. Si quis chronicō singultu saepius recurrente laborat propterea, quoniam aut ventriculus debilis est, ac parum rete concoquit, atque adeo cruda relicta materia eundem vellicat, atque septum transuersum in consensum rapit, aut quia intestina aequae imbecilla flatibus distenduntur, medicamentis stomachicis & carminatiuis (quae inter Anetho in hoc morbo multum tribuunt), vsu vini aut cereuisiae bonae notae, ad vegetiores actiones partes eae compelli debent, atque cura haberi, vt homo laudabili vietu, ac parce quidem, vtatur, & corpus simul variis exercitationum generibus, ambulatione ac praecipue equitatione moueat corroboretque. Vermes si morsu tentant ventriculum & intestina, necandos eiiciendos que esse, omnes vident. Si hos, quibus excretiones sanguineae non, vt debent, succedunt, singultus vexat atque exercet, vsus thermacum Carolinarum, acidularum Egranarum, vna cum medicamentis aperientibus, pilulisque aloë conditis, eos fluxus promouendo reuocandoque salubris esse solet. Neque multum dissimilis curatio adhibetur iis, quorum viscera in imo ventre comprehensa obstructa & affecta ita sunt, vt medelam non plane respuant.

§. XX.

Remotis quacunque via caussis morbi, nisi singultus sponte remittat, medicamenta spasmos soluentia & intus dari & foris admoueri debent. Idemque, caute tamen ac prudenter,

denter, faciendum est, si symptoma vrget, eiusque curatio non eo vsque differri potest, donec prorsus sublatae caussae sint; vt fit, quando venena admodum actiua & tenuium partium, ex genere animalium praecipue, totum genus neruorum grauiter afficiunt concutiuntque, & quemadmodum aliarum partium, ita & septi transuersi conuulsiones concitant; itemque quando partes neruofae vulneratae, nimio dolore aut alia de caussa singultum molestissimum mouent *x*). Huc pertinentia medicamenta omnibus notissima sunt, vt eorum recensione fere supersedere possimus. Ne quid tamen intatum relinquisse videamus, breuiter strictimque eorum classem percurremus. Intus assumi possunt aquae destillatae flororum Chamomillae, Sambuci, Tiliae (quibus floribus inest principium quoddam neruis amicissimum), item Castoreum, Asa foetida, Crocus, Moschus, Ambra, liquor anodynus mineralis HOFFMANNI rite paratus, aqua theriacalis; quidam addunt cinnabarim. Si qua materia tenuis in primis viis pecare videtur, oleum vel amygdalarum dulcium, vel seminis papaueris, recens expressum, cui guttulae paucae olei destillati anethi adiectae sunt, a multis multum laudatur. Ad Opium ipsum eiusque compositiones non facile descendendum est, nisi aut caussae sublatae sint & soli motus spirituum, aut symptoma ita vrgeat, vt inde corpori noua noxa accessura videatur. In eius vsu tamen id sedulo curandum est, vt alius respon-

x) Vid. DAN. PVERARII notam ad BVRNETI Thes. med. pract. p. 332. sq.

respondeat. Qam ob rem si a primarum viarum vitiis singultus excitatus fuit, & singultuosi motus vehementia opia requirere videtur, aut si alui segnities alioquin sic iubet, opum correctum medicina purgante quadam remixtum dari, aut certe iniectis clysteribus libertas alui procuranda est. Clysterum applicatio etiam tum, cum alui fluxus, a Medico imprudente intempestive cohibitus, singultum mouet, maxime necessaria est. Componi autem possunt vel ex solis paregoricis & emollientibus, addito melle vel ex his ipsis & adiectis aliuum purgantibus, v. g. Cassia, Tamarindis, Phabarbaro. Praeterea externe quoque medicamenta adhibere conuenit. Si inflammatione affecta pars aliqua est, vel pectoris, vel infimi ventris, emollientia, discutientia, paregorica vel ex lacte, vel ex aqua coqui, atque decoctum vesica includi, aut herbae sacculis inditae, & ex simili liquore vel alio cocta, calide applicari debent vel loco affecto, vel praecordiis. In vitiis primarum viarum scuta stomachica, vnguenta ex neruinis, carminatiuis composita solamen afferunt. Spastica nervorum affectio postulat emollientia ac paregorica neruinis remixta, vt oleum papaueris, hyoscyami, chamomillae, adipis genera varia, quibus nucistae expressum oleum, dectillatum vero menthae, lauendulae, crocus, camphora adiici, omnia autem praecordiis & spinae iis locis, quae diaphragmati & oesophago respondent, unctione adhiberi possunt. Atque haec quidem de Singultu haetenus a nobis proposita si forsitan parum solide dicta videantur, eorum tenuitatem iuuentuti nostrae benevolus Lector condonabit.

T A N T V M.
